

БИБЛИОГРАФИЈА

Горѓи ТАНКОВСКИ
Тодор ТРАЈАНОВСКИ
Милосав АТАНАСОВСКИ

БИБЛИОГРАФИЈА за наставата по историја

Во педагошките и стручните списанија забележителни се зна-
чајни прилози, статии, осврти,
критики и сл. од историски ка-
рактер. Користењето на дадената
литература, секако, претставува
мошне важна претпоставка за ус-
пешно остварување на воспитно-
образовните цели и задачи во на-
ставата по историја и воопшто.

Со цел што поблиску да бидат
присутни, до сите заинтересирани,
соодветните прилози ќе се обиде-
ме да ги одбележиме одредените
материјали од некои педагошки и
стручни списанија (во овој број
на сп. Историја ќе ја прикажеме
библиографијата за наставата по
историја присутна во списанијата
„Просветно дело“ — Скопје,
„Наша школа“ — Сараево, „На-
става и васпитање“ — Београд,
„Педагошка стварност“ — Нови
Сад, како и од Гласникот на
ИНИ Скопје). При тоа, користена
е и соодветната литература што
се однесува на библиографијата
(„Педагошка стварност“ Нови
Сад, 1974, број 10; Гласник на

ИНИ Скопје, 1976, број 3 и слич-
но).

Неколку основни елементи се
земени при евидентирањето на
библиографските единици (пре-
зиме и име на авторот насловот
на статијата или другиот прилог,
година, број и страница на списа-
нието каде што прилогот е обја-
вен). Во некои случаи се дадени
и куси црти на содржината на
одредениот текст, односно прилог.

Сето тоа овозможува услов би-
блиографијата да биде што поин-
формативна и пофункционална, но
воедно и приспособена на потре-
бите и барањата на корисникот.

Сп. „ПРОСВЕТНО ДЕЛО“ — Скоп-
је:

1. Лепчески, Д., „Можности за
индивидуализирана работа во на-
ставата по историја“, 1974, бр. 1—2,
с. 91—101.

2. Домазетоски, П., „Како ра-
ботам со кружокот на младите
историчари“, 1974, бр. 3—4, с. 288
—291.

3. Лепчески, Д., „Богатење на знаења и развивање на критичкото мислење — два моменти во единството“. 1974, бр. 5—6, с. 363 —374.

4. Картов, В., „Некои споредбени методолошки-концепциски аспекти на паралелните учебници по историја за основните училишта во СФРЈ“, 1974, бр. 7—8, с. 478—492.

5. Делиниколов, К., „Што треба да содржи учебник по историја и што треба од него да научат учениците“, 1974, бр. 7—8, с. 493 — 502.

6. Лепчески, Д., „Ефикасноста на работата со учебник по историја за развивање на историското мислење“, 1975, бр. 3—4, с. 205 — 216.

7. Манев, И., Резултатите од извршеното тестирање по историја во VI одделение на основните од подрачјето на град Скопје“, 1975, бр. 5—6, с. 318—326.

8. Николов, Г., Наставна содржина: „Првото и второто српско востание“, 1976, бр. 1—2 с. 102 — 108.

9. Лепчески, Д., „В. Кушевски, Ј. Димески, Т. Пангоски, Ц. Беличанец: Историја за I клас на средно образование“, 1976 бр. 3 — 4, с. 240—245.

10. Лепчески, Д. К. Делиниколов: Историја за I година на стручните училишта“, 1977, бр. 5—6.

11. Лепчески, Д., Р. Динев, Г. Димовски, Ј. Кочанкоски, Г. Таневски: Историја за II клас на средното образование“, 1976, бр. 7—8, с. 519—525.

12. Ангелоски, К. „Некои аспекти на денационализаторска про-

светна политика во окупираниата Македонија“ 1941—1944 година“, 1977, бр. 3—4, с. 179—199.

сп. „НАША ШКОЛА“ — Сарајево: sp. „NAŠA ŠKOLA“ — Sarajevo:

13. Đurić d-r H.: Škole i učitelji u Tuzli pred kraj turske vladavine“, 1976, br. 5—6.

14. Stanić I., Mitar Trifunović — Učo, revoluconar i borac za radnička prava“, 1976, br. 7—8.

15. Đurić, d-r H.: „Personifikacija idealnog tipa đaka — Uz 60-godišnjicu rođenja Zije Dizdarevića“, 1976, br. 7—8.

16. Đurić, d-r H.: „Revolucioner na prošlost Stolačkog kraja“, 1977, br. 3—4.

17. Đurić, d-r H.: „Jajce i njegova okolia kroz istoriju (drugi dio)“, 1977, br. 9—10.

18. Dumbović, I., „Prilog našoj povisti školstva i pedagogiji“ 1977, бр. 5—6.

19. Filipović, N. S., „Doprinos druga razvoju teorije i prakse odgoja mlađih u duhu revolucionarnih tradicija naših naroda i narodnosti“ 1977, br. 9—10.

20. Alibabić, Š., „Obrazovanje odraslih u Bosanskoj Krajini u prvim godinama NOB-a“, 1977, br. 9—10.

21. Bulatović, R.: „Nekti metodološki i idejni aspekti obrade istorije Narodno-oslobodilačke borbe u osnovnoj školi“, 1978, br. 1—2.

22. Sokol, d-r D., „Izučavanje njemačkog jezika u školama Bosne i Hercegovine za vrijeme Austro-ugarske vladavine“ 1878—1918 godine“, 1978, br. 1—2.

23. Lagumđija, d-r R.: „Žene u BiH u NOB-u“, 1978, br. 1—2.

24. Đurić, dr H., „Škole u nekim selima severoistočne Bosne do Austro-ugarske okupacije 1878 godine“ 1978, br. 3—4.

25. Papić, M., „Naš duh prema pedagoškom nasleđu“, 1978, br. 5—6.

Сп. „НАСТАВА И ВАСПИТАЊЕ“
— Београд:

26. Тешић, д-р В., „Суштина и смисао револуционарно-педагошких погледа Светозара Марковића“, 1975, бр. 5.

27. Ђорђевић, Ж. „Једно непознато писмо Светозара Марковића“, 1975, бр. 5.

28. Радовановић, В. С.: „Милан Б. Милићевић и године оснивања школа у Србији“, 1976, бр. 3.

29. Ранчић, д-р С.: „Вук као изворни методичар — опит описмењивања по Вуку“, 1976, бр. 1.

30. Каравановић, д-р М.: „Београдска богословија у време владе Уставобранитеља (1838—1858) 1976, бр. 1.

31. Кулић, Р.: „Рад Просвјете“ на образовању одраслих у Босни и Херцеговини (1902—1914), 1976, бр. 1.

32. „Педагогија и политика — васпитање, образовање, култура и наука у документима СКЈ и Социјалистичког савезу“, 1976, бр. 5.

33. Прокић, д-р Б.: „Раде Вуковић — Учитељска стража 1935 — 1941), 1977, бр. 5.

34. Тодоровић, м-р М.: „Организација и унапређење педагошког рада у Народном музеју у Панчеву“, 1977, бр. 2—3.

35. Кулић, Р.: „Д-р Јашар Речеповић — „Школство и просвјета на Косову од краја XVIII столећа до 1918 године“ 1977, бр. 1.

36. Џињатовић, м-р М. Д.: „Револуционарне традиције — стална обавеза социјалистичке школе“, 1977, бр. 4.

37. Ђејаковић, Љ. „Из историје Савеза пионира Југославије“, (1942 — 1977), 1977, бр. 4.

38. Јањушевић, М.: „Уз 200-годишњицу увођења разредно-часовног система наставе у српске школе“, 1977, бр. 4.

39. Урошевић, д-р М.: „Реакција лицејаца на забрану рада „Дружине младежи србске“ 1851 године“, 1977, бр. 4.

40. Вуковић, Р.: „Борба клуба учитеља социјал-демократа Србије за преображаја школе и друштва“, 1978, бр. 1.

Sp. „PEDAGOGIJA“ — Beograd:

41. Vukanović, R.: Misaono aktiviranje učenika u nastavi povjesti na etapi ponavljanje produktivnih zadacija“, 1975, br. 3.

42. Zaključci na temi: „Njegovanje jugoslovenskog socijalističkog patriotism i revolucionarnih tradicija u oblasti vaspitanja i obrazovanja“, 1975, br. 4.

43. Bezdanov, St.: „Tito o vaspitanju i obrazovanju“, 1977, 2;

Sp. „PEDAGOŠKA STVARNOST“
Novi Sad:

Прилози од општа проблематика:

44. Damjanović, Vasilije: „Uloga nastave istorije u vaspitanju učenika nižih razreda osmogodišnje škole u duhu jugoslovenskog patriozma“, 1957, III, 6, 455—461.

45. Gal, Đ.: „Aktuelni problemi nastave istorije i društvenih nauka

- u srednjoj školi“, 1963, IX, 4, 217—224.
46. Lazić, D.: „Poznavanje uzroka i posledica u nastavi istorije“, 1963, IX, 8, 499—507.
47. Lebl, dr A.: „Problemi nastave istorije nacionalnosti“, 1968, XIV, 2, 78—85.
48. Lazić, D.: „Obrazovanje pojmove u nastavi istorije“, 1965, XI, 2, 88—94.
49. Parušić, M.: „Marksovo shvatanje istorije“ 1973, XIX, 10, 645—649.
50. Popović, Z.: „Razvijanje istorijskog mišljenja“, 1970, 10, 598 — 605.
51. Tanasković, P.: „Neki problemi u nastavi istorije“, 1972, XVIII, 3—4, 180—185.
52. Gal Đ.: „Šta guši idejnost u nastavi“, 1972, XIX, 1, 23—33.
53. Gal, Đ.: „Koncepcija nastavnog plana i programa istorije u osnovnoj školi AP Vojvodine“, 1973, XIX, 10, 624—629.
54. Gal, dr Đ.: „Saradnja nastavnika istorije sa muzejima“, 1978, XXIV, 2, 153—159.
- Прилози со дидактичко-методски прашања:**
55. Čorda, A.: „Jedan oblik slobodnih aktivnosti u osmogodišnjoj školi“, 1957, III, 10, 766—771.
56. Demarin, J.: „Kako provjeravati povijesno znanje učenika“, 1960, VI, 8, 558—863.
57. Drekanović, M.: „Kako učenicima olakšati učenje istorijske hronologije“, 1974, XX, 5, 310—313.
58. Đurđević, B.: „Jedan pokušaj organizovanja grupnog rada u nastavi istorije“, 1959, V, 6, 499—504.
59. Gagrčin, Lj.: „Rad grupe mlađih istoričara“, 1963, IX, 10, 646—651.
- (Се третираат прашања од работата на секцијата „Млади историчари“ во Основното училиште „А. Мразовик“ во Сомбор“);
60. Gal, Đ.: „Elementi građe iz prošlosti Vojvodine“, 1961, VI, 6, 393—400.
61. Gal, Đ.: „Prilog rada sa dokumentima na časovima istorije“ naših naroda, 1961, VII, 3, 162—173.
62. Golubović, Đ.: „Uloga đačkih klubova u nastavi istorije“, 1967, XIII, 7, 429—436.
63. Grubač, Đ.: „Umetnička literatura u nastavi istorije“, 1967, XIII, 7, 429—436.
64. Kabić, A.: „Značaj Vojno-pomorskog muzeja u Splitu za nastavu istorije“, 1965, XIII, 8, 550 — 552.
65. Lazić, D.: „Ponavljanje u nastavi istorije“, 1966, XII, 1, 26—34.
66. Grubač, Đ.: „Vaspitno-obrazovni cilj časa istorije u osnovnoj školi“, 1967, XIII, 7, 459—472.
67. Miloradović, J.: „Primena filma u nastavi istorije“, 1958, IV, 2, 102—106.
68. Mrđen, A.: „Značaj i upotreba „Lenta vremena“ u osnovnoj nastavi istorije“ — sa ilustracijom 1957, III, 5, 378—381.
69. Navalušić V.: „Takmičenje „Mlađih istoričara i geografičara“ Jugoslavije u Budvi“, 1969, XV, 7, 470—471.
70. Popović, Z.: „Metodika nastave istorije kao nauka“, 1955, I, 2, 84—91.
71. Popović, Z.: „Vanrazredni i vanškolski rad učenika u vezi sa upoznavanjem prošlosti čovečanstva“, 1955, I, 5, 335—339.

72. Popović, Z.: „Slobodne aktivnosti učenika u vezi sa upoznavanjem prošlosti“, 1959, V, 9, 706—710.
73. Popović, Z.: „Jedna sovremena Zapadno-nemačka metodika nastave istorije“, 1960, X, 1, 66—69.
74. Popović, S.: „Kako sam stvarao i koristio istoriski kabinet“ u nastavi, 1960, VI, 7, 483—485.
75. Prica, R.: „Neki novi oblici rada u nastavi istorije u „razredu gimnazije“, 1957, III, 4, 282—287.
76. Gal, Đ.: „Goce Delčev i makedonsko nacionalno-oslobodilački pokret“, 1974, XX, 6, 342—343.
77. Rakić, dr L.: „Mogućnosti racionalnijeg aktiviranja učenika na časovima istorije“, 1975, XXI, 3, 151—156.
78. Rakić, dr L.: „Francuska buržoaska revolucija (Mtodski prikaz), 1978 XXIV, 3, 255—260.
79. Redjepagić, dr J.: „Pedagoška funkcija Prizrenske lige“, 1978, XXIV, 7, 688—694.

Историја на НОБ и поранешни периоди:

80. Gal, Đ.: „Dva korisna priručnika za nastavnika istorije stare Jugoslavije i Narodne revolucije“, 1960, VI, 10, 734—735.
81. Kolak, S. V.: „Problemi u izučavanju istorije Narodno-oslobodilačkog rata i Narodne revolucije u našim školama“, 1957, III, 2, 109—116.
82. Knežević, A.: „Nastavna jedinica: Život raje pod Turcima“, 1970, XVI, 6, 356—359.
83. Knežević, A.: „Nastavna jedinica: Južni Sloveni za vrijeme Samuila“, 1969, XV, 7, 451—453. jedinica: Bitka na Neretvi“, 1968, XIV, 2, 111—118.
84. Navalušić, V.: „Nastavna jedinica: Bitka na Neretvi“, 1968, XIV, 2, 111—118.
85. Navalušić, V.: „Nastavna jedinica: Bitka na Sutjesci“, 1968, XIV, 7, 424—433.
86. Navalušić, V.: „Nastavna jedinica: Drugo zasjedanje AVNOJ-a“ 1943 godine“, 1969, XV, 3, 175—181.
87. Navalušić, V.: „Nastavna jedinica: KPJ priprema narod za ustank 1941 godine“, 1969, XV, 9, 586—592.
88. Navalušić, V.: „Treća Krajiška brigada“, Vojno-izdavački zavod Beograd, 1970, XVI, 4, 242 — 245.
89. Rakić, L.: „Nastavna jedinica: Pojava fašizma u Evropi“, 1968, XIV, 5, 296—305.
90. Rakić, L.: „Radne sveske u nastavi istorije“, 1973, XIX, 6, 371 — 374.
91. Radašin, V.: „Zadaci nastave istorije i izbor gradiva u III i IV razredu osmogodišnje škole“, 1956, II, 3, 159—162.
92. Rakić, L.: „Kabinet u nastavi istorije“, 1973, XIX, 4, 236 — 239.
93. Vuković, Z.: „Izlaganje gradiva iz istorije korelativnim preučavanjem tema“, 1959, V, 3, 167 — 174.
94. Pejnović, Lj.: „Neka iskustva u njegovanju tradicija NOB-a i revolucije sa pionirima Vojvodine“, 1974, XX, 7, 385—392.
95. Gal, dr Đ.: „Sadržaji okvirnog programa vaspitnog rada i njegovanje patriotizma i revolucionarnih tradicija NOP-a i Revolucije“, 1976, XXII, 9, 668—675.
96. Knežević, mr Đ.: „Patriotizam i revoluconarne tradicije“, 1977, XXIII, 5, 377—384.

Sp. „ŽIVOT I ŠKOLA“ — Osijek:

97. Poliček, A.: „Pedagoško-instruktivni rad direktora škole u nastavi povijesti i zemljopisa“, 1978, XXVI, 3—4, 160—166.

98. Jerbić, A.: „Njegovanje tradicija NOR-a“, 1978, XXII, 7—8, 401—405.

99. Poliček, A.: „Učeničke ekskurzije „Putovima naše Revolucije“, 1976, XXV, 5—6, 266—268.

100. Petrović, V.: „Rad grupe na prednih istoričara Osnovne škole „Đuro Salaj“ — Valpovo, 1970, XX, 9—10, 505—507.

101. Rimac, Z.: „Rad grupe — Mladih arheologa — u Dalju“, 1973, XXII, 5—6, 308—310.

102. Sekulić, Ž.: „Grupni rad iz povijesti u VIII razredu“, 1974, XXIII, 7—8, 395—400.

103. Vukanović, dr R.: „Nastavnikovo pitanje na satu obrade novog gradiva u nastavi povijesti“, 1978, XXVII, 9—10, 464—469.

Сп. ГЛАСНИК НА ИНИ — Скопје

104. Чемерски, А.: „Триесет години на Комунистичката партија на Македонија“, 1973, XVII, 1, 9—22.

105. Гигов, С.: „Формирање на Централниот комитет на Комунистичката партија на Македонија“, 1973, XVII, 1, 23—34.

106. Антолјак, д-р С.: „Учество и улогата на Србите, Хрватите и Унгарците во востанието на Георги Војтех“, 1973, XVII, 1, 115—145.

107. Лапе, Ј.: „Проект — правилниците донесени на Прилеп-

скиот конгрес 1904 година и дополнителните забелешки на Ѓорче Петров“, 1973, XVII, 1, 201—243.

108. Битоски, К.: „Илинден 1903 — Илинден 1944“, 1973, XVII, 2, 7—15.

109. Зографски, Д.: „Македонија во Балканската политика на Третиот рајх“ 1974, XVIII, 1, 7—24.

110. Бодрожиќ, М.: „Прилог кон проучување на преокупаторските групации во текот на НОБ“, 1974, XVIII, 1, 135—156.

111. Иваноски, О.: „Значајна студија од 1934 година за настанувањето и развитокот на Македонската нација“, 1974, XVIII, 1, 157—168.

112. Миноски, М.: „Македонија како интересно подрачје на Хабзбуршката монархија во плановите и договорите за поделба на Османската империја (1688—1898)“, 1974, XVIII, 2, 59—79.

113. Храбак, Б.: „Ајдүти и одметници во Македонија во XVI век“, 1974, XVIII, 2, 97—115.

114. Терзиоски Растислав: „Соработката на ВМРО — михајловисти со германскиот окупатор 1941—1944 г.“, 1974, XVIII, 3, 31—52.

115. Узуновски, Џ.: „Востанието 1941 во Македонија“, 1975, XIX, 1, 7—45.

116. Христов, Т. А.: „Револуционерното движење во Македонија и политичката партиципација (1893—1903)“, 1975, XIX, 1, 85—101.

117. Терзиоски, Р.: „Учесници, сведоци“ — Зборник сејања о делатности напредног учитељства Југославије до 1941 године“, 1975, XIX, 1, 287—294.